

Iz spominov na babico.

VIII.

Na Veliko nedeljo smo imeli v našem trgu prástar, poseben običaj. O prvem zóru ali bolje: kmalu po pólunoči so zagorevale po hišah luči, in skoraj na to smo začutili stopinje po klanci, ki vodi mimo naše hiše. Sprva posámeznikov, potem vedno česče in česče.

Naša babica, ki je čula od prvega slednji korak posebej, presodila je po njih najbolje, kdaj treba, da vstane tudi ona, užgè svetilko ter zbudi mene. Kajti nobeno leto, kar je bivala na našem domovanji — in teh se je bilo nabralo s časom toliko, da je péšal pod njimi spomin babičin — ni zamudila, da bi ne bila šla z drugo množico zajedno tudi ona na Velikonočno nedeljo zjutraj k sv. Trojici pozdravit s prvim svitom vstajenje Odrešenikovo.

„Kaj bi dejala ljuba sv. Trojica,“ rekla je večkrat, „ako bi zanemarjali stari običaj nje najbližji sosedi?“ —

Odkar sem za toliko dorastel, jemala je vsako leto s seboj tudi mene. In ni mi mogla napraviti slajšega veselja. Oj, babica, babica, sv. Trojica na prijaznem hólmu in Vélíke nedelje zórno jutro, kakó mi je polno sreč ob vaših imenih...

Stare ure kazalec se je pomaknil na dve. Tedáj je bila babica vže opravljena. V najlepše odelo se je bila oblekla, dela prédse črn svetál predpasnik, ki ga je od vseh najskrbneje pokladala v staro skrinjo ter zavezala pod brado robez z zelenim krajčkom, katerega bi ne bila dala za vse sviléne robez na svetu. Potem je oblekla mene. In šla sva.

Na poti je babica kmalu dobila družbo. Kajti ravno okolo dveh so hiteli ljudje najbolje na hólmu. In babica je poznala in pozdravljala vsakega, in vsakdo je poznal in pozdravljajl njo. Zapléla se je v pogovor. Jaz pa sem tiho stopical ob njenej strani drždč se je za krilo. Da-si so svetló gorele nebeske zvezde, vender so predaleč bile njihove luči, in bilo je le temačno po zemlji. —

Pri sv. Trojici se je bilo nabralo vže polno ljudstva. Vsled moje zvedávosti sva pogledala z babico najpred za obzidje pri cerkvi na óno stran hólma, s katere se odpré očesu po dnevi prekrasen razgléd na ves naš trg. Tamkáj so bili zažgali mladeniči vsako leto visok kres. Ponosno se je vil rdéči plamen k nebu, in neizrečeno lepó so se belili ob njegovem svitu cerkveni zidovi ter se žaréla vsa stran hólma. Kakor bi resnično upodabljal ta živi ogenj svetlo vstajenje Vzveličarjevo...

Kdo vé, dokléj bi bil hótél kakor zamaknen gledati ta neopisni prizor. Toda babica je hitela, da sva prišla v cerkev.

Po cerkvi se je prelijal skrivnostni pólumrak, čeprá v je trepetalo v njem dókaj lučie. Ljudje so molili tiho, vsak sam v sebi. Tù pa tam je polagoma za-rožljajl molek, tù pa tam se izvil iz srca pólunglasen, pobožen vzdih.

Z babico sva pokleknila pred oltar sv. Miklavža. Kajti je vedela dobra starka, da me ondukaj najlaže obdrži páznega. Oltarček je prav mičen. V steno je vdolben kakor v male níške. Sv. Miklavž drži v njem v jednej roci leseno cerkvico in škofovsko palico, v drugej knjigo in na njej troje lepih pozlačenih jabolk...

Tamkáj sva klečala in molila.

Kar se oglašé zvonovi v stolpu, po cerkvi pa vesela pesen „aleluje.“ Oj, kakó prelepa je bila ta pesen, kakó milo potrkavanje v linah! — Svetotrojiški

zvonovi, še vedno se mi zdi, da vas poslušam, in tako sladko, tako prijetno mi je pri sri, kakor da zopet klečim pred oltarčkom sv. Miklavža poleg svoje babice!

Pesni je odglašala pesen. Kadar je prenehal zbor pred velikim oltarjem, začeli so drugi za vrati, in zopet drugi pri stranskem oltarji. Stara moja babica je prebiral urneje molkove jagode, in ustna so jej glasneje šepetala: „Kateri je vstal od smrti“ . . . Razblážiti se je moralo slednje sree —

Za obzidjem pred cerkvijo je vže odgôrel kres, - ko smo prihajali iz cerkve v mlado jutro. Zvezde po nebu so bledele. Na vzhodu so se bliskali prvi žarki zlate zôre. Čist, svež zrak je vel. In v to lepo jutro so peli zvonovi. Svetotrojiškim so odgovarjali ôni svetega Pavla, obojim pa šo tanko prilagali sv. Antona v Verdu.

„Kakó lepo je bilo, bábica!“ šepetal sem dobrej starki vsakokrat na poti proti dômu. „Kaj nè, prihodnje leto pojdeva zopet?“

„Ne veva, otrok moj. Še nikoli me ni takó upéhala denašnja pot k sv. Trojici kakor to leto. Letošnjo Velikonoč smo doživeli, prihodnja je v božjih rokah.“ Takó mi je odgovarjala vsakokrat. In se je zatopila v misli. Smrti je takó često ome-njala. Stara je vže bila, in morda bi si bila skoraj želela odpočiti v grobu, da ni imela na svetu — nas . . .

Mih. O. Podtrojiški.

Vzpomlád je spet!

Vzpomlád je spet! — Zdaj vreme tožno
Pozimsko vzelo je slovó:
Vzpomládni kras planino rožno
In dol odéva spet mehkó.

Veseljé vam, otroci srečni:
Pozdravlja vas vzpomládni cvet,
Ki iz nebes ga Ôče večnj
Presádil je na beli svet!

Pojóč se bliža rojstnej vási
Mladénka s šopkom rož s planin,
Da cvét ta bode v zimskem čási
Na srečo vzbujal jej spomin . . .

Pokrival bo zeleno njivo
In vrt cvetoči zopet sneg.
A roža v domišljijo živo
Cvetán prizvala dol in breg!

In zrla bode v zlate čáse:
S planin hití na tiho plán
S planin, kjer brala rože záse,
Da kiti si obráz cvetán . . .

Vzpomlád mladósti vaše klije:
Na pota trosi vam cvetie,
Ob čela mehka vence vije,
Da kras poveča vaših lic.

Ob čela mehka! — Srečna leta
Užgala vánja viden znak:
Mladósti dnóvi — dóba sveta —
Z radóstjo v têbe gleda vsak.

Vsak? — Nè! — kdor je brez dela živel,
Ko čas potekal mu blestéc:
On v siromaštvu je osível —
V mladóst ozira se solzéc.

A če mladóst je dóba dela,
Veseljé vzbujal bo spomin,
Kakôr mladénka je vesela
Po zimi šopka rož s planin.

Modést.

